

Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 26. maja 2026. godine¹

[Idris Akhundov v. Azerbaijan](#) (br. 22824/21), 26.5.2026. godine

Povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Ek

Podnosilac predstavke je Idris Axunbala oglu Akhundov, državljanin Azerbejdžana. Sada živi u Mainzu (Njemačka). Između juna 1993. i maja 2016. godine radio je na raznim pozicijama u Okružnoj policijskoj upravi Hačmaz pri Ministarstvu unutrašnjih poslova Azerbejdžana. Po dostizanju dobi za penzionisanje 2016. godine, odobrena mu je doživotna starosna penzija.

Predmet se odnosi na prekid njegove starosne penzije, jer mu je navodno odobren politički azil u Njemačkoj.

Pozivajući se na član 1. Protokola broj 1 (zaštita imovine) uz Evropsku konvenciju podnosilac predstavke se žali da je lišen svoje imovine zbog odluke vlasti da prekinu isplatu njegove penzije.

Evropski sud je istakao da se prema domaćem zakonodavstvu starosna penzija dodjeljuje doživotno. Član 37. Zakona o radnim penzijama navodi listu osnova na osnovu kojih se isplata penzije može prekinuti, od kojih se nijedan ne čini relevantnim za okolnosti ovog slučaja.

Evropski sud je dalje istakao da su se, uprkos ponovljenim pritužbama podnosioca predstavke domaćim sudovima da je miješanje u njegova imovinska prava bilo nezakonito, sudovi jednostavno pozvali na opću definiciju "izbjeglice" utvrđenu u Konvenciji iz 1951. godine i nisu se pozvali ni na jednu odredbu domaćeg prava koja bi mogla poslužiti kao pravni osnov za predmetno miješanje. U vezi s tim, Evropski sud je primjetio da je Vrhovni sud posebno istakao taj nedostatak u svojoj presudi od 18. decembra 2019. godine prilikom vraćanja predmeta na novo ispitivanje. Međutim, nakon vraćanja predmeta na ponovno suđenje, ni Apelacioni sud u Bakuu, ni Vrhovni sud, koji je potom potvrdio presudu Apelacionog suda, nisu se pozvali ni na jednu odredbu domaćeg prava koja bi dozvoljavala prekid isplate starosne penzije podnosioca predstavke.

Vlada također nije navela nijednu zakonsku odredbu koja bi mogla poslužiti kao osnova za predmetno miješanje.

U takvim okolnostima, Evropski sud je zaključio da miješanje u pravo podnosioca predstavke na mirno uživanje njegove imovine nije bilo u skladu sa „uslovima predviđenim zakonom“. Utvrdio je kršenje člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju.

[Samet Kaya v. Turkey](#) (br. 42109/22), 26.5.2026. godine

Povreda člana 6.1. Ek (pristup sudu)

Podnosilac predstavke je Samet Kaya, turski državljanin.

Predmet se odnosi na razrješenje gospodina Kaye sa tužilačke funkcije. Odluku o razrješenju donijelo je Sudsko i tužilačko vijeće na osnovu medicinskog izvještaja Instituta za sudsku

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

medicinu, u kojem je zaključeno da iz zdravstvenih razloga nije sposoban obavljati dužnosti sudije ili tužioca.

Pozivajući se na član 6. (pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije, podnosilac predstavke se žali da nije imao pristup sudu da ospori odluku Sudskog i tužilačkog vijeća od 6. aprila 2022. godine kojom je odbijen njegov prigovor na odluku.

U ovom slučaju, stranke su se složile da Sudsko i tužilačko vijeće nije "sud" i da njegova konačna odluka od 6. aprila 2022. godine, koja je rezultirala prestankom tužilačke funkcije podnosioca predstavke, nije bila predmet preispitivanja niti otvorena za osporavanje pred redovnim sudom ili drugim tijelom koje vrši sudske ovlasti.

Dok je Vlada tvrdila da je Sudsko i tužilačko vijeće nezavisno i nepristrasno tijelo osnovano Ustavom i da je podnosilac predstavke imao koristi od internog dvostepenog procesa preispitivanja (zahtjeva za ponovno ispitivanje od strane Drugog vijeća i naknadnog prigovora podnesenog Plenarnoj sjednici) Evropski sud je potvrdio svoj utvrđeni stav.

Interni mehanizmi Sudskog i tužilačkog vijeća, kojima očigledno nedostaju potrebne proceduralne garancije svojstvene postupcima pred sudom opće nadležnosti, ne predstavljaju efikasan pravni lijek dovoljan da opravda apsolutno odsustvo sudske revizije.

Dalje, uprkos tvrdnji da su ti postupci bili efikasni u praksi u vezi s razrješenjima sa funkcije iz zdravstvenih razloga, Vlada nije uspjela potkrijepiti svoju tvrdnju konkretnim primjerima pojedinaca koji su uspješno osporili svoja razrješenja putem takvih mehanizama.

S obzirom na težinu posljedica odluka o razrješenju za podnosioca predstavke, koje su u praktičnom smislu bile jednake posljedicama razrješenja sa dužnosti zbog profesionalnog nedoličnog ponašanja, za koje je sudska revizija dostupna prema domaćem pravu, Evropski sud ne nalazi nijedan izuzetan ili uvjerljiv razlog koji bi mogao opravdati izuzeće spora od naknadnog sudskog nadzora. Sama suština prava podnosioca predstavke na pristup sudu je time bila narušena.

Berišić v. Croatia, Odluka, 30.4.2026. godine²

Očito su neosnovani podnositeljevi navodi da je produljenje istražnog zatvora protiv njega bilo proizvoljno i neopravdano

Evropski sud za ljudska prava (dalje: Evropski sud) je 21. svibnja 2026. objavio odluku u predmetu *Berišić protiv Hrvatske* kojom je utvrdio da je zahtjev podnosioca u kojem je prigovarao povredi prava na slobodu zajamčenog člankom 5. stavka 1. (c) i 3. Konvencije nedopušten jer je očito neosnovan.

Protiv podnosioca zahtjeva vodio se kazneni postupak radi kaznenog djela prijevare. U prosincu 2020. nadležno državno odvjetništvo zatražilo je da se zbog opasnosti od bijega protiv njega produlji istražni zatvor. Podnositelj se protivio produljenju istražnog zatvora navodeći da je u drugom predmetu upućen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju od 5 mjeseci i 10 dana u Zatvor u Osijek te da bi boravak u zatvoru prevenirao opasnost od bijega. Općinski sud u Novom Zagrebu (dalje: Općinski sud) donio je rješenje o produljenju istražnog zatvora protiv podnosioca, a takvu odluku potvrdio je Županijski sud u Velikoj Gorici. Odlučujući o ustavnoj tužbi podnosioca zahtjeva Ustavni sud utvrdio je da nije došlo do

² Preuzeto sa: [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova odluka - Berišić protiv Hrvatske](#)

povrede njegova prava na slobodu zajamčenu člankom 22. Ustava i člankom 5. Konvencije. U veljači 2021. Općinski sud ukinuo je istražni zatvor protiv podnositelja zahtjeva, a u rujnu 2021. donio je osuđujuću presudu protiv njega. U kaznu zatvora podnositelju je uračunao vrijeme provedeno u istražnom zatvoru. Podnositelj zahtjeva prigovorio je pred Europskim sudom, pozivajući se na članak 5. stavak 1. (c) i 3. Konvencije, da su odluke domaćih tijela o produljenju istražnog zatvora protiv njega bile proizvoljne i neopravdane u okolnostima u kojima se opasnost od bijega mogla spriječiti njegovim upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora u drugom predmetu.

Europski sud smatrao je nespornim da su domaći sudovi u rješenju o produljenju istražnog zatvora protiv podnositelja obrazložili zašto smatraju da u konkretnom slučaju i dalje postoji osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo, kao i da bi puštanjem na slobodu mogao postati nedostupan pravosudnim tijelima. Primijetio je da se sudska praksa Vrhovnog suda koja je poslužila kao osnova za odbijanje tvrdnje podnositelja da se opasnost od bijega mogla spriječiti njegovim upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora, temeljila na članku 49. stavku 4. Zakona o izvršavanju kazne zatvora, prema kojoj će sudac izvršenja odmah uputiti na izvršavanje kazne zatvora osuđenika kojem je određen ili produljen istražni zatvor u drugom kaznenom postupku, ali će osuđenik kaznu zatvora započeti izdržavati nakon ukidanja istražnog zatvora. Europski sud primijetio je i da članak 49. stavak 4. Zakona o izvršavanju kazne zatvora odražava načelo da istražni zatvor i zatvorska kazna ne mogu teći istovremeno jer imaju različite svrhe: istražni zatvor je preventivna mjera, dok je kazna zatvora kaznena i rehabilitacijska mjera.

Nadalje, Europski sud nije osporio postojanje razloga zbog kojih bi istražni zatvor trebao imati prednost pred izdržavanjem kazne zatvora izrečene u drugom predmetu. Kao što je to primijetio i Ustavni sud u odluci br. U-III/2155/2020 od 19. svibnja 2020. izdržavanje kazne zatvora može biti prekinuto, odgođeno ili olakšano kroz brojne druge pogodnosti.

Europski sud je dodatno naveo da su, u skladu s njegovom dobro utvrđenom praksom prema članku 5. stavku 3. Konvencije, pri odlučivanju treba li osobu pustiti na slobodu ili pritvoriti, državna tijela dužna razmotriti alternativne mjere osiguravanja njenog pojavljivanja na raspravi. Navedeno se međutim odnosi na blaže mjere koje su izričito namijenjene osiguranju pojavljivanja optuženika na raspravi, poput jamstva ili zabrane napuštanja mjesta prebivališta. Obveza razmatranja alternativnih mjera osiguranja pojavljivanja optuženika na suđenju ne odnosi na mjere koje imaju različitu svrhu (kao što je kazna zatvora) i koje samo slučajno također utječu na opasnost od bijega.

Slijedom navedenog, činjenica da domaći sudovi navodno nisu pružili relevantne i dostatne razloge kada su odbili podnositeljev argument da je opasnost od bijega mogla biti otklonjena upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora u drugom predmetu, nije mogla dovesti do povrede članka 5. stavka 3. Konvencije. Stoga je Europski sud utvrdio da je podnositeljev zahtjev nedopušten jer je očito neosnovan.

[Gradel d.o.o. v. Croatia](#), Odluka, 30.4.2026. godine³

ESLJP odbacio zahtjev društva podnositelja utvrdivši da su domaći sudovi razmjerno odlučili o troškovima postupka

---

³ Preuzeto sa [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova odluka - Gradel d.o.o. protiv Hrvatske](#)

Europski sud za ljudska prava (ESLJP) donio je 30. travnja 2026., a objavio 21. svibnja 2026. odluku kojom je proglasio zahtjev društva podnositelja nedopuštenim jer je očigledno neosnovan.

Društvo podnositelj je 2010. godine sklopilo ugovor s V. radi obnove njegove kuće. V. je 2012. godine darovnim ugovorom prenio kuću na svoju djecu, a društvo podnositelj je 2013. godine pokrenulo postupak protiv V. radi naplate izvedenih radova u vrijednosti od približno 63.000 eura. Nakon smrti V., postupak su kao njegovi nasljednici preuzela njegova djeca, koja su istaknula da za dug ostavitelja mogu odgovarati samo do vrijednosti naslijeđene imovine.

Domaći sudovi utvrdili su da nepodmireni dug za izvedene radove iznosi približno 52.000 eura. Međutim, budući da je Općinski sud u Rijeci prihvatio da nasljednici odgovaraju samo do vrijednosti naslijeđene imovine, društvu podnositelju dosuđeno je približno 4.500 eura. Kuća na kojoj su izvedeni radovi nije uračunata u naslijeđenu imovinu jer ju je V. darovao svojoj djeci prije smrti pa nije ušla u ostavinsku masu, a prigovor društva podnositelja protiv tog darovnog ugovora domaći sudovi odbili su jer nije bio podnesen u zakonskom roku od tri godine. Županijski sud u Bjelovaru je, odlučujući o troškovima postupka prema uspjehu u sporu, naložio društvu podnositelju da nasljednicima naknadi troškove u iznosu od približno 4.400 eura.

Pred ESLJP-om, društvo podnositelj je prigovorilo da mu je odlukom o troškovima postupka povrijeđeno pravo na mirno uživanje vlasništva, smatrajući da su domaći sudovi zanemarili da je ono u potpunosti uspjelo s osnovnom tužbenog zahtjeva, a nije uspjelo samo u visini.

Pozivajući se na svoju ustaljenu praksu iz presuda *Čolić protiv Hrvatske*, *Klauz protiv Hrvatske* i *Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske*, ESLJP je utvrdio da takva situacija, u kojoj stranka mora platiti troškove postupka u iznosu gotovo jednakom dosuđenoj naknadi, može otvoriti pitanje povrede prava vlasništva.

Međutim, u ovom predmetu ocijenio je da su postojali dovoljno važni razlozi koji opravdavaju takav ishod. ESLJP je istaknuo da društvo podnositelj, nakon što su nasljednici preuzeli postupak i pozvali se na ograničenje svoje odgovornosti, nije smanjilo tužbeni zahtjev, nego je nastavilo tražiti puni iznos. Time je vrijednost predmeta spora ostala u višem tarifnom razredu prema odvjetničkoj tarifi, što se odrazilo i na visinu troškova postupka.

ESLJP je također prihvatio da su domaći sudovi dostatno obrazložili stav da društvo podnositelj nije pravodobno osporilo darovni ugovor. Zaključio je da nepovoljan ishod u smislu troškova postupka nije bio nerazmjern, već posljedica procesnih propusta društva podnositelja.

ESLJP je stoga odbacio zahtjev kao očigledno neosnovan.